

**ДО 30-РІЧЧЯ ВІДНОВЛЕННЯ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВІДНОСИН.
ДОБІРКА АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ**

To the 30th anniversary of the resumption of diplomatic relations. A compilation of archival records

Підготувала докторка історичних наук, професорка Ірина Матяш
Prepared by Doctor of History, Full Professor Iryna Matyash

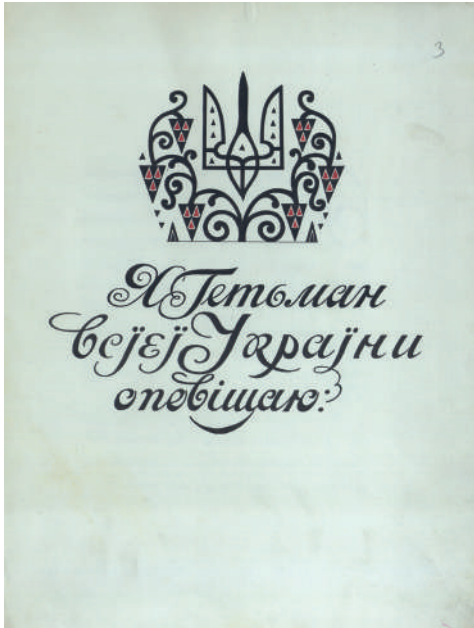
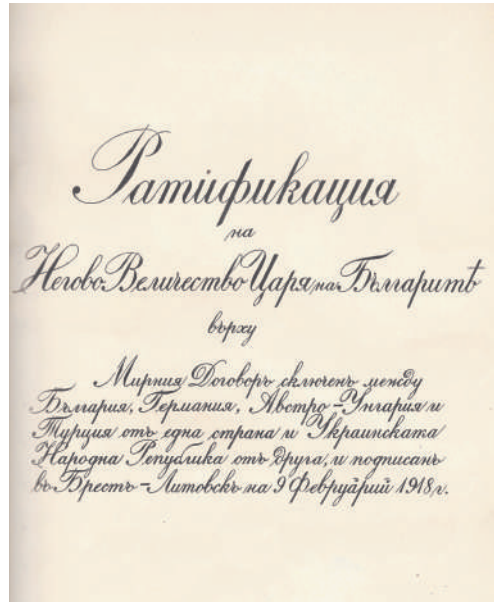
**УКРАЇНА – БОЛГАРІЯ
UKRAINE – BULGARIA**

*«Видатні здібності пана Олександра Шульгина і його непохитна відданість інтересам Держави Української суть для мене запорукою того, що він успішно виконає надане йому відповідальне доручення в справі скріплення приязних взаємин України з Болгарією»
(із Вірчих грамот, що їх видав О. Шульгину Павло Скоропадський)*

*'Mr Oleksandr Shulhyn's outstanding abilities and his unwavering commitment to the interests of the Ukrainian State assure me that he will successfully fulfil the responsible assignment entrusted to him for strengthening friendly relations between Ukraine and Bulgaria'
(From credentials provided to Oleksandr Shulhyn by Pavlo Skoropadskyi)*

Титульна сторінка грамоти царя Болгарії Фердинанда I
про ратифікування Берестейського мирного договору,
травень 1918 року

The title page of the diploma of Tsar Ferdinand I
of Bulgaria on the ratification of the Treaty of Brest-Litovsk,
May 1918

Титульна сторінка грамоти гетьмана Української Держави Павла Скоропадського про ратифікування Берестейського мирного договору, червень 1918 року
Центральний державний історичний архів Республіки Болгарія

The title page of the diploma of Pavlo Skoropadskyi, Hetman of the Ukrainian State, on the ratification of the Treaty of Brest-Litovsk, June 1918
Central State Archives of the Republic of Bulgaria

Пам'ятна дошка на відзначення перебування українського представництва в Болгарії, встановлена з ініціативи Посольства України в Республіці Болгарія (м. Софія, вул. Хан Крум, 11).

Фото надало зазначене посольство

A commemorative plaque to mark the tenure of the Ukrainian mission in Bulgaria, installed on the initiative of the Embassy of Ukraine in the Republic of Bulgaria (11 Han Krum St, Sofia).

The photos were provided by the mentioned embassy

Співробітники Посольства Української Держави в Царстві Болгарія, 1918 рік. Сидять (зліва направо): військовий аташе генерал Борис Бобровський, посол Олександр Шульгин, радник Федір Шульга. Стоять: возний Юрій Дараган, урядовці Юліан Налисник та Іоанікій Додул, стенографістка Марія Пчелинська, секретар Василь Драгомирецький, урядовці Дмитро Шелудько й Петро Сікора

The staff of the Embassy of the Ukrainian State in the Kingdom of Bulgaria, 1918. Sitting, left to right: Military Attaché General Borys Bobrovskiy, Ambassador Olexandr Shulhyn, Adviser Fedir Shulha. Standing: wozny (court official) Yurii Darahan, government officials Yulian Nalysnyk, Ioanikii Dodul, stenographer Mariia Pchelynska, secretary Vasyl Drahomyretskiy, government officials Dmytro Sheludko and Petro Sikora

Болгарсько-Український Додатковий Договір

до мирного договору заключеного між Українською Народною Республікою з одного боку і Болгарією, Німеччиною, Австро-Угорщиною і Туреччиною з другого боку 9 лютого 1918 року в Бересті Литовському.

На підставі уступу VIII підписаного 9 лютого с. р. мирного договору між Українською Народною Республікою з одного боку і Болгарією, Німеччиною, Австро-Угорщиною і Туреччиною з другого боку, уповноважені Українською Народною Республікою Члени Центральної Ради:

Пан Олександр Сворук,

Пан Микола Любимський,

Пан Микола Левітський

і уповноважені Болгарією:

Міністер закордонних справ

Д-р Василь Радоєславов

уповноважений міністер

Пан Андрей Томес

уповноважений міністер

Пан Іван Стояднович,

воєний уповноважений п. полковник

Петро Ганчев

Пан Д-р Теодор Анастасов

згодились негайно упорядувати встановлення публичних і приватно-правних відносин між Українською Народною

Республікою, що до відміни воєнно-поліцейських і інтернованих цивільних осіб що до питання про амністію, яка повинна бути дана з приводу закінчення мира і що до питання про кораблі, які попались у владу ворогів, згодились в тій цілі скласти додатковий договір.

Вирішивши остаточно, що дані їм уповноваження в цілі підписання мирного договору охоплюють цілком і регулюють згаданого предмету, згодились на цьому, що постанови в сім предметі, які містяться в тексті додаткового договору, заключеного між Українською Народною Республікою і Німеччиною 9 лютого с. р. мають силу на випадок постанов, що містяться в уступі 2. 5 в другому абзаці уступ. 6. в 2. і 4 уступу 7, в уст. 9, в уст. 13. в другім абзаці уст. 16 і в уступах 18 і 19.

Обі сторони згідно приймають і постанови, що містяться в 2 і 3 заключеного протоколу до додаткового, вищезгаданого договору від 9 лютого с. р.

Сей додатковий договір був аложений в двох текстах на українській і болгарській мові в Бересті Литовським 12 лютого 1918 р.

УКРАЇНА – ФІНЛЯНДІЯ
UKRAINE – FINLAND

«Наші держави підуть разом на шляху
закріплення здобутих нами самостійності і національного відродження»
(Андрій Яковлів, дипломат УНР, громадський і політичний діяч)

‘Our states will walk together on the path
of consolidating the independence and national revival that we have gained’
(Andrii Yakovliv, diplomat of the UPR, public and political figure)

The diplomatic passport
of the Chargé d'Affaires
of the Ukrainian State in Finland, Kost Loskyi

Будівля в Гельсінкі, де було розміщено Посольство УНР у Фінляндії, і меморіальна дошка. Фотографії надало Посольство України у Фінляндській Республіці

The building in Helsinki, where the UPR Embassy in Finland was located, and a commemorative plaque. The photos were provided by the Embassy of Ukraine in the Republic of Finland

Ministre des Affaires Etrangères
de la République Populaire Ukrainienne

Міністр Закордонних Справ
Української Народної Республіки.

П Р И К А З
ПО МІНІСТЕРСТВУ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УНР.
Відень, дня 25.липня 1919, ч.9.

72 2. 552/18
6 79

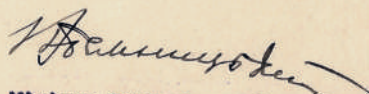
§ 1.) П. Миколу Залізняка ^{ав}призначеного тимчасово, до затвердження Директорів, виконувчим обов'язки повіреного в справах Української Народної Республіки при правительстві Фінляндії з днем 1. серпня 1919 року, одночасно звільняю з тим самим днем від виконування обов'язків повіреного в справах Української Народної Республіки при правительстві Фінляндії п. Константина Львовського, Голову Надзвичайної Місії УНР в Швеції.

§ 2.) Звільняю з посади Секретаря Посольства Української Народної Республіки в Фінляндії п. Петра Сливенка з днем 1. серпня 1919 з тим, що повірений в справах УНР. при правительстві Фінляндії може лишити п. Сливенка при Посольстві позаштатним урядовцем, з поборами після умови.

§ 3.) Призначаю п. Миколу Чечеля Секретарем Посольства УНР. в Фінляндії з днем 1. серпня 1919 р.

§ 4.) Звільняю п. Дра. Веліо Мансікка з посади перекладача Посольства УНР. в Фінляндії з днем 1. серпня 1919, з тим, що повірений в справах УНР. при правительстві Фінляндії може лишити п. Мансікка позаштатним урядовцем, з поборами після умови.

§ 5.) Молодшого урядовця Посольства УНР. у Відні п. Володимира Залізняка переводжу на службу до Посольства УНР. в Фінляндії з днем 1. серпня 1919 р. на штатну посаду перекладача, з титулом аташе посольства.

Міністр Закордонних Справ УНР.

Наказ Міністра закордонних справ УНР Володимира Темницького про призначення Миколи Залізняка керівником українського дипломатичного представництва у Фінляндії

Order of the Minister of Foreign Affairs of the UPR Volodymyr Temnytskyi on the appointment of Mykola Zalizniak as head of the Ukrainian diplomatic mission in Finland

204
102

У.Н.Р.
МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Департамент Чужоз. Зв'язки
" 05 " грудня 1920 р.
Ч. 511.
м. Харків.

ВЕЛИМИЯНОВИЧ ПАНЕ,
ВОЛОДИМИРЕ ІВАНОВИЧУ,

В зв'язку з тривалим фінансовим становищем У.Н.Р., Міністерство Закордонних Справ було змушене проступити до ліквідації деяких дипломатичних Представництв за кордоном в тому числі і до Посольства У.Н.Р. в Фінляндії.

Факт скасування зазначеного Посольства може пошкодити державному престижу та інтересам У.Н.Р. у Фінляндії, а крім цього пошкодити в гурмі становище також і громади У.Н.Р. у Фінляндії, які в офіційному Гельсінґфорському Представництві У.Н.Р. мали асистента своїх прав і інтересів.

Ви, Велимиянович ПАНЕ, керуючись в даному випадку логічними розумінням ваги зовсього наведеного, будете ласкаві згодитись перебрати догляд над справами Посольства У.Н.Р. в Гельсінґфорсі і прохати Вас передати її по адресу в спосіб, який Ви будете вважати найбільш відповідним.

Що торкається дальшого устроювання внутріш-

НА НОВИ
ГОЛОВИ ДИПЛОМАТИЧНОГО
МІСЦІ У.Н.Р.
У
ЛАТВІІ
В. І. КЕДРОВСЬКОМУ.

ніх Справ самого Посольства, Міністерство вважає необхідним вказати в Гельсінґфорсі Секретаря Посольства п. Петра Сіменка, який під Вашим керівництвом буде поладжувати біжучі / консульські і інші / справи Посольства.

Рівночасно Міністерство просить Вас, Велимиянович ПАНЕ Голово, сповістити Міністерство чи не будете Ви згодні прийняти також в Представництво і в Естонії і в Латвії.

Прийміть, Велимиянович ПАНЕ, на слова глибокої до Вас поваги.-

МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ *[Signature]*

Директор Департаменту
Чужоземних Зв'язки *[Signature]*

Листи Міністра закордонних справ УНР Андрія Ніковського до голови НДМ у Латвії Володимира Кедровського – з проханням «перебрати догляд над справами» диппредставництва у Фінляндії, а також до голови фінляндського МЗС – із поінформуванням про це призначення

Letters of the Minister of Foreign Affairs of the UPR Andrii Nikovskiy to Volodymyr Kedrovskiy, Head of the EDM in Latvia, with a request to 'take over the affairs' of the diplomatic mission in Finland, as well as to the chairman of the Finland's MFA informing it about this appointment

205
103

REPUBLIQUE
DEMOCRATIQUE UKRAINIENNE.
.....
MINISTRE
DES
AFFAIRES ETRANGERES.
.....

Excellence,

Le vif désir qui anime le Gouvernement de la République Ukrainienne de consolider les liens d'amitié qui unissent l'Ukraine et la Finlande, l'a déterminé de régulariser, de sa part, les relations diplomatiques entre les deux Etats.

En conséquence, Monsieur VOLDEMAR KEDROVSKY, Chef de la Mission Diplomatique Ukrainienne en Letonie, a reçu l'honorable mission de remettre à Votre Excellence les présentes lettres de créance à l'effet d'être accrédité comme Chargé des Affaires auprès du Gouvernement de la République de Finlande.

La connaissance particulière que j'ai acquise des qualités personnelles de Monsieur Voldear KEDROVSKY me sont de surs garants que Votre Excellence l'accueillera avec bienveillance et qu'Elle voudra bien lui accorder foi et créance en tout ce qu'il pourrait Lui adresser dans les limites de ses instructions qui tendront principalement à rechercher les moyens les plus propres à affermir et à développer les relations entre les deux

A SON EXCELLENCE
MONSIEUR LE MINISTRE
DES
AFFAIRES ETRANGERES
de
FINLANDE.

Gouvernements de leurs Nations.

Je suis heureux de pouvoir saisir cette occasion de présenter à Votre Excellence les assurances de ma très haute considération.

[Signature]

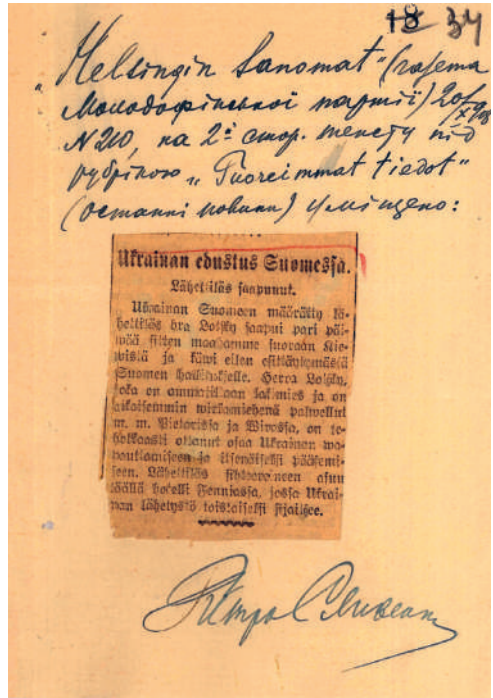
LE MINISTRE DES AFFAIRES
ETRANGERES.

Donné à Tarnob,
Le 14 Décembre 1920.

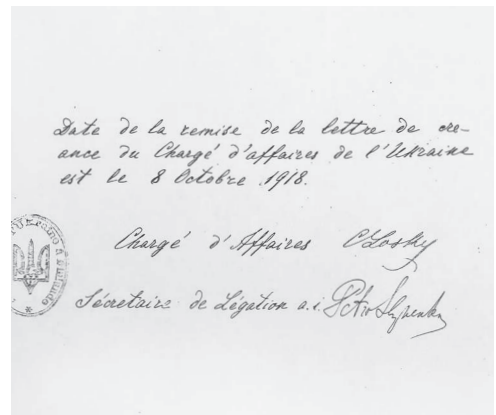
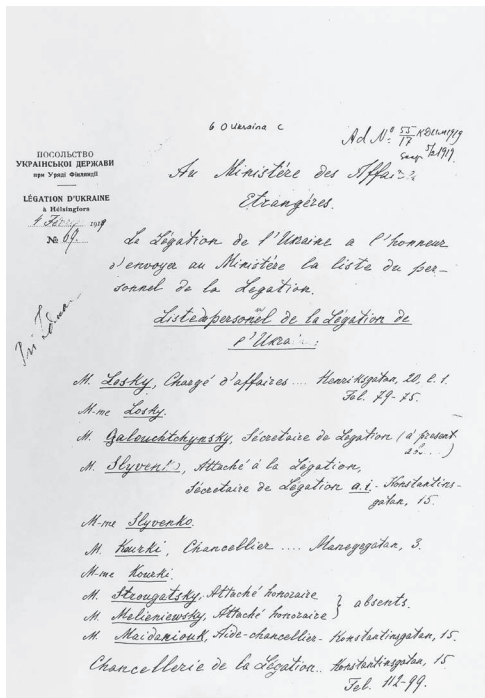
Консульський агент Української Держави в Гельсінкі Петро Сливенко

Petro Slyvenko, a consular agent of the Ukrainian State in Helsinki

Витинка з фінської преси з інформацією про Українську Народну Республіку

A Finnish press clipping with information about the Ukrainian People's Republic

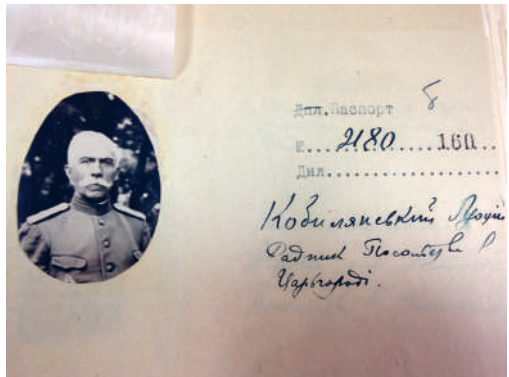
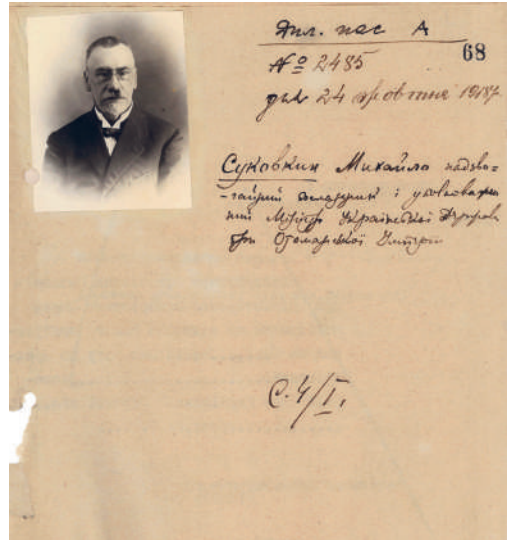
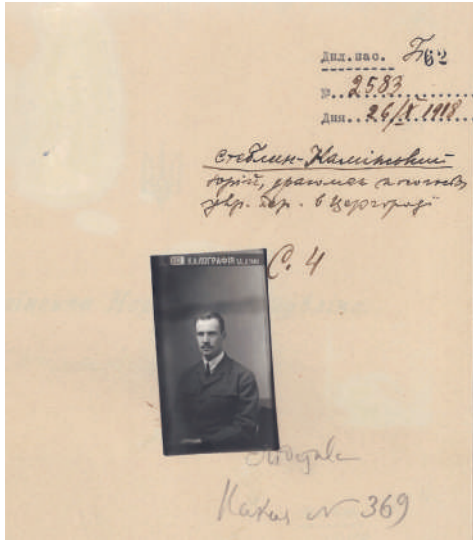
Наказ МЗС УНР щодо складу Надзвичайної дипломатичної місії УНР у Фінляндії

Order of the MFA of the UPR on the composition of the Extraordinary Diplomatic Mission of the UPR in Finland

УКРАЇНА – ТУРЕЧЧИНА UKRAINE – TURKEY

«Турецький уряд та все турецьке суспільство вражені незвичайно тим
нечуваним героїзмом, яким українці ведуть боротьбу за свої національні права»
(Люцій Кобилянський)

‘The Turkish government and the whole Turkish society are truly amazed by the unprecedented
heroism of Ukrainians fighting for their national rights’
(Liutsii Kobylianskyi)

Дипломатичні паспорти співробітників українського дипломатичного представництва в Туреччині

Diplomatic passports of the staff of the Ukrainian diplomatic mission in Turkey

1
Traité additionnel au traité de
paix conclu le 9 Février 1918 à Brest-
Litovsk entre la République Démocra-
tique Ukrainienne d'une part et l'Em-
pire Ottoman, l'Allemagne, l'Autriche-
Hongrie et la Bulgarie d'autre part.

Conformément à l'article 8 du traité
de paix conclu à Brest-Litovsk
le 9 Février 1918 entre la République
Démocratique Ukrainienne d'une part
et l'Empire Ottoman, l'Allemagne,
l'Autriche-Hongrie et la Bulgarie
d'autre part, les Plénipotentiaires de
la République Démocratique Ukraï-
nienne, savoir:

les membres de la Rada Centrale

M: Alexander Sevjuk
M: Mykola Ludyshchij et
M: Mykola Lemytshij

et les Plénipotentiaires de l'Empire Ot-
toman, savoir:

Son Altesse Talaat Pacha, Grand
Véiz et Ministre de l'Intérieur, dé-
puté à la Chambre Ottomane,

Son Altesse Töbrakim Halik Pacha,

En ce qui concerne les privilèges
et les attributions de certains Agents pen-
dant la période transitoire prévue
à l'article 8, il sera appliqué à
leur égard, à charge de réciprocité,
le même régime que celui appliqué
à l'égard des Agents similaires de
la nation la plus favorisée.

Article 2.

Chaque des Parties Contractantes
s'engage à indemniser tous les dégâts
et pertes causés pendant la guerre,
sur ses territoires, par ses Agents ou
peuples aux bâtiments et mobiliers
consulaires ainsi qu'aux Agents et
employés consulaires de l'autre Partie.

Article 3.

Étant donné l'absence de tout traité,
convention, acte etc, antérieur
au Traité de Paix entre la Répu-
blique Démocratique Ukrainienne et
l'Empire Ottoman, les deux Parties
contractantes sont d'accord pour con-
clure une convention consulaire et
d'autres actes qu'elles jugeraient néces-

2-602
ancien Grand Véiz Sénateur,
Ambassadeur de Sa Majesté Impé-
riale le Sultan à Berlin,

Son Excellence Ahmed Nessimy Bey,
Ministre des Affaires Etrangères, député
à la Chambre Ottomane,

Son Excellence Ahmed Tazet Pacha,
Général de Cavalerie, Sénateur,
ex-ministre de la guerre

se sont convenus de régler par
un traité additionnel au traité de Paix
certaines questions dont les détails
n'avaient pas été fixés dans celui-ci.

A cet effet, ils ont arrêté les
dispositions suivantes:

Article I.

Les Parties Contractantes s'engagent
à partir de la ratification du pré-
sent traité, à accorder l'exequatur
aux Consuls Généraux, Consuls, vice-
Consuls respectifs de carrière dans
tous les ports, villes ou autres locali-
tés de leurs territoires à l'exception de
ceux où elles verraient inconvénient à
accepter de tels agents pourvu que
cette exception soit appliquée à l'égard
de toutes les Puissances Etrangères.

10 111
susmentionné si tôt que faire se
pourra.

En foi de quoi, les Plénipoten-
tiaires ont signé le présent traité
additionnel et y ont apposé leur
seaux.

Fait en double à Brest-Litovsk,
le 12 Février 1918.

Alapov

Mur Dymytrou
Mourou Shyporou

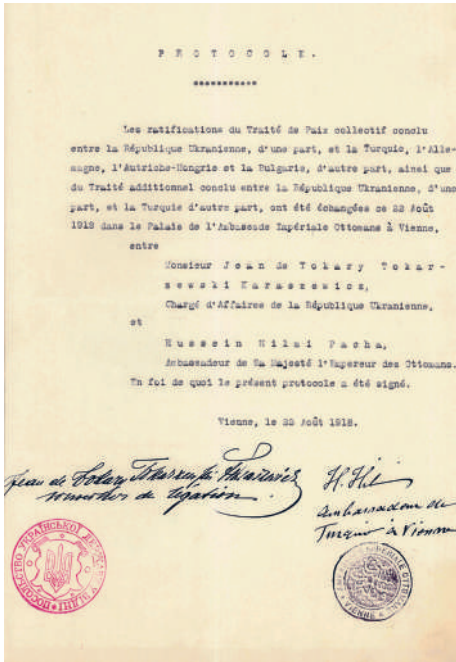
Talaat

Talazy
Ahmed Nessimy
et Tazet

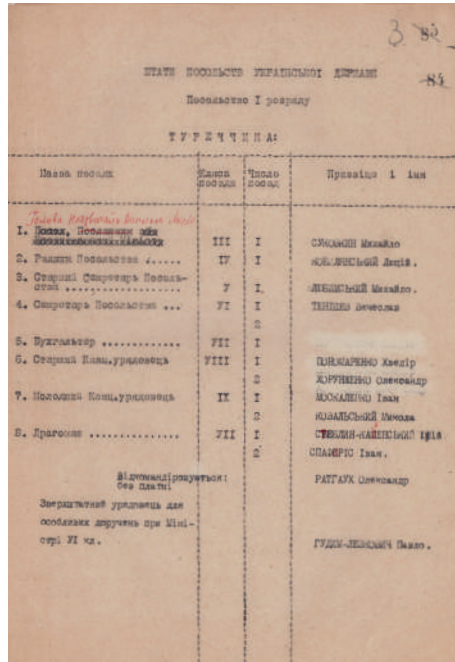
Додатковий договір між УНР і Османською імперією від 12 лютого 1918 року

Supplementary agreement between the UPR and the Ottoman Empire dated 12 February 1918

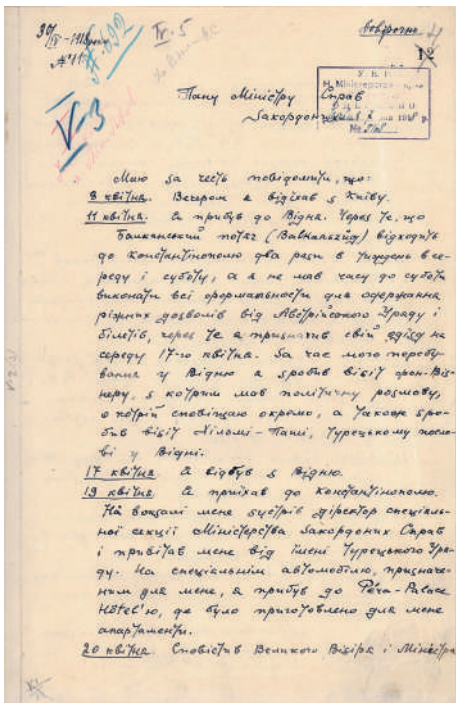
Протокол обміну ратифікаційними грамотами Берестейського мирного договору у Відні 22 серпня 1918 року

Protocol of Exchange of Instruments of Ratification Regarding the Treaty of Brest-Litovsk in Vienna on 22 August 1918

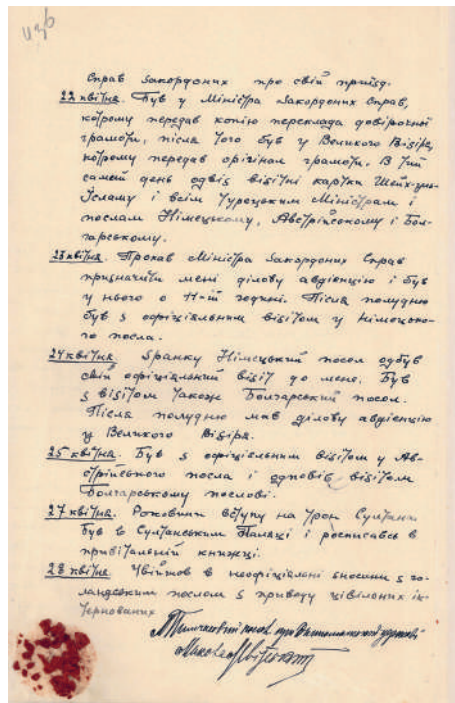

Структура та штатний розпис посольства УНР 1-го розряду в Туреччині

The structure and staffing table of the UPR Embassy of the 1st category in Turkey

Щоденник Посольства УНР у Стамбулі

The diary of the UPR Embassy in Istanbul

Посол УНР у Туреччині Олександр Лотоцький
(1870–1939 рр.)

Ambassador of the UPR to Turkey Oleksandr Lototskyi
1870–1939

Посол УНР у Туреччині Ян Токаржевський-Карашевич
(1885–1954 рр.)

Ambassador of the UPR to Turkey Jan Tokarzewski-Karaszewicz
1885–1954

Будівля першого Посольства УНР у Стамбулі та відповідна меморіальна дошка. Фотографії надало Посольство України в Турецькій Республіці

The building of the first UPR Embassy in Istanbul and the relevant commemorative plaque. The photos were provided by the Embassy of Ukraine in the Republic of Turkey